

ABONAMENTUL
 Pe un an . 24 Cor.
 Pe jum. an . 12 "
 Pe 1 lună . 2 "
 Nrul de Duminică
 Pe un an 4 Cor. — Pen-
 tra România și America
 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 și **ADMINISTRAȚIA:**
 Deák Ferenc-utca 20.
 —
INSERTIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se ina-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anul XII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 12.

Ocrotirea țărănimii.

(R.) Vremea din toamnă și până în primăvara asta se va înscrie în istoria fraților noștri din România cu litere de aur. Dela 1864 încoace, de când s'a împroprietărit țărănimii, s'au făcut adică în țară multe lucruri bune și mulți mari patrioți au trecut la nemurire în urma dragostei ce au avut-o pentru *talpa țării*, căutând să ridice țărănimii. Ceeace s'a făcut însă acum în câteva luni, nu s'a făcut nainte în șir lung de ani.

Veni, mai nainte de toate, ministrul *Ioan I. C. Brătianu* cu legea asupra inoventelor agricole și prin care se dă țărănimii izlazuri, ocrotind astfel pe plugari și pe toți muncitorii pământului de robia arendășiei, făcându-i stăpâni pe brațele lor.

Ministrul *Emil Costinescu* făcu legea privitoare la cârciumărit, punând birturile dela sate sub a statului supraveghiere și luând măsuri foarte potrivite pentru stavilirea beției, boala care seceră mai îngrozitor printre români (și în România ca și la noi!).

Printr'o altă lege, ministrul *Anton Carp* alcătuî *Casa rurală* (pentru săteni) care înlesnește ca țăranul harnic, lipsit de pământ, s'ajungă și el stăpân pe brazda dătătoare de putere, să și poată hrăni în chip cinstit pe ai săi și să aibă și ce împărți între urmași.

Pentru a chezașui o bună aducere la îndeplinire a legilor, ministrul afacerilor din lăuntru, dl *Brătianu* a mai adus o lege privitoare la slujbașii dela sate.

Iar pentru a înlesni țăranilor să-și poată găsi dreptate, ministrul *Toma Stelian* a întocmit judecători cari să meargă ei pe la sate iar nu să fie silit bietul sătean ca pentru orice lucru mărunț să meargă la depărtați mari.

O lege de mare însemnătate se va face însă numai de aci încolo. Proiectul a și fost depus la Cameră, tot de ministrul dreptății, *Toma Stelian*.

E vorba de o lege împotriva *trusturilor arendășești*.

Pricina celor mai multe suferințe ale țărănimii din România au fost adică — *arendășii*. Boierii mari, în trecut mai ales, nu-și căutau singuri de moșii, ci le dădeau în arendă. Se înțelege, arendașilor cari plăteau mai mult. Din nefericire, cei mai mulți dintre arendași erau străini: greci, bulgari, sârbi dar mai ales — jidovi, cași la noi! Ei plăteau bine și la vreme boierului, care stând la oraș ori în străinătate chiar, nu-și mai bătea capul cu cele ce face arendașul.

În dragă voce acesta secătuia pământul, iar țăranii de pe moșii numai că nu muriau de foame, căci arendașii nu aveau milă de ei.

Pentru plată de răs, îi muncea ca pe vite, iar ca țăranilor să le ia orice puțință

de a se putea scoate de sub acest jug, de a căuta muncă și pământ în altă parte, ovreii aceștia hrăpareți se *intovărășeau* (acesta e *trustul* afurisit) așa că stăpâneau întregi colțuri de țară. Ei aveau în mână aproape toate marile proprietăți și dădeau țăranilor în arendă cu preț de patru și cinci ori cât plăteau dânsii, iar prețul muncii țăărănești tot ei îl hotărau.

Din asta s'a născut o stare de lucruri de plâns, încât eră firesc să izbucnească răscoala din primăvară.

Unul dintre fruntașii României, profesorul și deputatul *C. Stere* (dela Iași) încă în vara anului 1906 («*Viața Românească*» pe luna August) a dat alarmă.

Iată ce scria:

Nu numai pentru că însași lucrarea camerii de comerț a fost silită să constate că în mâinile «*Asociațiunii Fischer*» se află, numai în aceste trei județe, 90 mii de hectare (în Botoșani 40 mii, Dorohoi 42 mii și Suceava 8 mii) — ceeace face a *patra parte* din întinderea totală a «*proprietăților mari*» (vădit, proporția ar fi fost și mai sugestivă, — dacă între proprietățile «*mari*» n'ar fi fost cuprinse pețece de 100—200 hectare, cari de sigur nu interesează nici pe Fischerii adevărați, nici Fischerozii de primele ranguri, ci cel mult sunt lăsate pe mâna Fischeroncucilor de mâna a zece). Dar în aceste județe găsim în toată floarea lui sistemul Fischerian, care dacă întâiu a fost aplicat de Fischeri (și deci aceștia au dreptul să-și impună numele lor), — apoi a găsit adepți de toate legile și de toate neamurile, — Fischerozii nediscutabili, indiferent dacă sunt sau nu supuși vreunei «*protecții*», sau sunt chiar strănepozi drepti de al lui Traian.

Sistemul e genial în toată simplicitatea lui: adunând prin arendare în mâinile unei asociațiuni puternice latifundii fantastice îl faci pe moșicul să nu mai poată «*crâcni*»; lipsit de bucăția lui de pământ, având nevoie de pășune, țăranul e silit să primească legea potentatului de latifundii — «*că dacă te duci, — cum spunea un țăran la congresul Băncilor populare, — o cale de 2 poști, tot de el dai...*» O ilustrație vie a «*liberei concurențe*», glorioșe în manualele de economie politică...

Reușita sistemului a fost asigurată printr'o combinație fericită între «*capitalul străin*» (cel îndigen n'ar fi fost îndestulător pentru o operație atât de vastă), pe de o parte, și — pe de altă parte — nemernicia boierilor noștri, cari neputându-și ținea moștile, au știut să împace diirambele pentru «*articolul 7*» cu exploatarea nevoiei de pământ a țăranului, prin trecerea acestor moșii în mâinile celor ce pot dispune de «*capitalul străin*» (boierii însși — vai! — nu au destulă «*supratață de credit*» față de acest capital)...

Mulțumită acestui sistem, cum ne arată «*Darea de seamă*», în județul Botoșani 76.3%. — În Dorohoi 72% și în Suceava 75% din întinderea totală a «*proprietăților mari*» sunt date în arândă! Desigur dacă între proprietățile mari nu s'ar fi socotit și cele 100—200 de hectare, proporția ar fi fost de cel puțin 90%: destul să cităm, că cele 40 mii de hectare ale Fischeriștilor din Botoșani sunt cuprinse numai în opt moșii, — adică în mijlocie 5000 hectare de moșie (în Dorohoi și Suceava această mijlocie e de 2000 hectare). Din nenorocire «*Darea de seamă*» concretizând latifundiile «*asociațiunii Fischer*», nu amintește despre celelalte «*asociațiuni*» foarte puternice și acele, și toate sunt animate de același spirit.

Socot că am lămurit pe deplin, pentru ce m'am simțit în drept să dau «*grănarului României*» numele sonor de Fischerland.

Să vedem acum rezultatele sistemului pentru situația economică a țărănimii, care are mare însemnătate pentru economia națională, — lăsând la o parte celelalte considerațiuni, — chiar din punctul de vedere al întinderii teritoriale, fiindcă în Fischerland aproape 53% din pământurile cultivate aparțin țăranilor (67.5% în Suceava; 48.2% în Dorohoi, 44.5% în Botoșani).

Pentru a judecă această situația avem un criteriu sigur, — numărul de vite de muncă în gospodăriile țăărănești: în condițiunile agriculturii noastre într'o gospodărie țăărăneasă normală e nevoie, cel puțin, de o păreche de boi.

Și din «*Darea de seamă*» aflăm, că în județul Botoșani din 36.989 «*capii de familii rurale*», 1005 au patru sau mai multe «*animale trăgătoare*», — adică numai 2.7% din numărul total de capi de familii;

2437 (6.5%) capi de familie au câte 3 «*animale trăgătoare*»;

7944 (21%) au numai câte două vite de muncă; și

5360 (14.5%) au numai câte un singur «*animal trăgător*».

Ceeace însumă, că în «*grănarul României*» din 37.000 țărani, capi de familie, numai 16,746, adică 40%, — au vite de muncă, iar restul de 60% n'au nici un «*animal trăgător*!...

Dacă ne uităm mai departe la aceste cifre, situația apare și mai rea, fiindcă e vădit, că țăranul, care are numai un cal sau doi cai, fără boi, nu poate duce o gospodărie normală (el se poate, cel mult, ocupa cu căraușia, sau trebuie să intre în diferitele combinații cu vecinii, cari au boi) și deci din cifrele cele mai de sus trebuie să mai lăsăm la o parte pe cei 5.300 cu un singur «*animal trăgător*», iar dintre cei cu două vite, pe cei 2.700, cari au numai doi cai (celi cu trei vite, presupunem că pot duce gospodăria, chiar dacă au doi cai și un boi), — atunci numărul țăranilor, cari au vite îndestulătoare pentru gospodărie, se reduce aproape la jumătate, la 8.700, — adică la 23%, *mai puțin de un sfert, din numărul total al familiilor țăărănești iar 77% peste trei pătrimi, nu-și pot duce gospodăria din lipsă de vite.*

Mai mult. «*Darea de seamă*» că din aceștia sunt 10,219 țărani, capi de familie, — adică 28%, — cari n'au măcar o vacă, ca să poată avea copiii lor o lingură de lapte!...

Și mai frumos stau lucrurile în județul Dorohoi, — acolo din 37,900 capi de familie, — au: 1331 (3.5%) — cel puțin patru vite de muncă; 1218 (3.2%) — trei vite; 8897 (23.4%) — două vite de muncă; 2784 (7.3%) — un singur «*animal trăgător*».

Adică, au vite de muncă numai 37% din familiile țăărănești, iar 63% nu au nici un singur «*animal trăgător*!». Dar dacă și aici vom scădea pe cei ce au numai un cal, doi, și deci nu pot avea o gospodărie independentă, ajungem la un rezultat groaznic: numai 17.7% au cel puțin o păreche de boi, — iar restul de 82.3% nu au vite îndestulătoare pentru gospodărie.

Din aceștia sunt 10242 capi de familii țăărănești, — iarăși 28% — fără nici o vacă!...

Pentru ca să nu obosesc pe ceilalți și cu cifrele relative la județul Suceava, — dau numai rezultatele.

Acî numai 34% din țărani au vite de muncă, iar 66% sunt lipsiți de ele, — iar cel puțin o păreche de boi are numai 17.4% din familiile țăărănești, — restul de 82.6% nu-și pot duce gospodăria; și 32% nu au nici o vacă...

Și ce e mai trist: față de ancheta analogă, făcută de Camera de Comerț din Botoșani cu

lucru este, că în treaba asta au umblat mai întâi satele, apoi cel dela comitat, aducând hotărâri cu droaia împotriva spurcatei beuturi pâlincă, fără a-și ajunge țânta.

Acum încep a se mișca și neliniști însuși oamenii, cari ziua și noaptea o petrec lângă masa din cârlumă. Bețivii ăștia au început a cere și a-și căuta de treabă, că pe ei să-i mântule odată de pâlincă cea otrăvitoare, care ca vrășmaș le copleșește trupul și sufletul, și de care numai domni dela putere nu voiesc să-i despartă, cari, dacă ar dori binele săracului, nu ar da așa mână de ajutor cărciumarilor, ci ar asculta glasul poporului, închizând birturile și cârlumele în zile de Dumineci.

Și oare poate fi o dorință mai firească și un lucru mai vrednic de toată laudă, decât asta, știind, că dirigătorii dela sate cu gând treaz au alcătuit și statute ca cărciumele la Dumineci să fie închise?

Zic încă odată să se știe în lume, că nu oamenii binevoitori și cucernici, ci însuși oamenii bețivi, cari cercetau cărciumele zi și noapte, și cari dela o vreme s'au și îngreșat de puturoasa beătură a pâlincii, ei au început a se plânge chiar la domni dela putere, că cărciumele să le închidă în zile de Dumineci.

Ce început frumos e din partea omului păcătos, fiindu-i pus înainte viața și moartea, binecuvântarea și blăstămul, că în ceasul petrei să se vadă silit a mai primi viața ca să trăiască el și sămânța lui, decât moartea?

Și lucru firesc e asta, că creștinul bun să dea ceace e alui Dumnezeu, lui Dumnezeu, odihnindu-se în zi de Duminecă de toate lucrurile lui, cu atât mai vădit de beutură; căci în zi de Duminecă, în înțelesul legii, toate trebuie să repauseze, chiar și duceanumte sunt închise, numai afurisita cărciumă e deschisă. Și pentru ce? Pentru ca omul sărman, care în asta zi și așa nu are unde să meargă, să fie silit a rătăci pe la birturi și cărciume, unde puțină sudoare câștigată prin lucrul de peste săptămână să și o schimbe cu venitul puștiior de beătură a pâlincii. De, fiindcă din acest venin și statul are de bănuț umitoare.

Și tocmai acest pas vrednic de toată lauda, i-au pus pe gânduri pe domni dela putere cași cum l-ar întreba pe acești oameni rătăciți, dar înțorși iarăș la calea adevărului, că: Ce? voi nu mai iubiți beutură? voi nu mai voiți a cerceta crășmele? nu voiți a vă nimici trupurile și sufletele? nu voiți a mai umplea în Dumineci punga crășmarilor și a vistierii statului? Să știți, că noi vă silim la aceasta! nu vă lăsăm ca să devină din voi oameni cu gând treaz și cruțători, căci atunci crășmarii nu ar mai putea plăti complicitatea erarială, numită ecuilvent, iar vistieria statului nu ar mai avea venitul umitor, pe care li primește în Dumineci dela jdan, ca lipitorie salului, din spurcata beătură a pâlincii.

Tocmai pentru asta oamenii iubitori de pâlincă, îngreșându-se de ea, au umblat pe la domni dela putere, precum s'aude, spre a se închide crășmele în Dumineci. Răspunsul domnilor însă au fost de tot liniștiți, că: crășmele nu se vor închide nici în viitor, ci tot deschise vor rămânea în zile de Dumineci spre fericirea statului și spre rușinea poporului.

Zică apoi cineva, că nu dela cap să impute peștele! Așa vom și abate pe cel amărât dela rău, care numai de năcăjii bea când bea!

Păzească-se însă tot omul pe sine, căci numai așa li va păzi și Dumnezeu, gândind la strămoșii noștri, cari au putut trăi fără de a bea pâlincă, și au fost mai sănătoși și în stare mai bună decât noi. Alungăți dar românii buni și frații de un sânge pâlincă din casa voastră, că aceea e dușmanul vostru cel mai răutăcios. Gândiți la traiul vostru, care nu e traiu, ci numai chin, căci în loc de a vă întări, numai slăbiți, apoi puștii voștri vor fi și mai slabi, și cine știe, cum vor fi, și ce se va alege din nepoții voștri?

Alex. Vasîadi, paterh.

Din străinătate.

Cancelarul Bülow în Roma. Cancelarul Bülow și soția sa vor sosi în 10 Aprilie la Roma, și după aceasta vor merge la Veneția, unde vor petrece două săptămâni. Și mama principesei, Laura Minghetti va călători cu ei. În timpul cât va sta în Roma, principele va merge se vadă vila Malta, care a ajuns acum în proprietatea lui. Deocamdată nu va locui în ea dar în viitor în fiecare an cât va sta în Roma va petrece în vila Malta,

Împăratul Wilhelm și principele Nichita al Muntenegrului. Știrea, că principele Nichita al Muntenegrului în călătoria sa spre Petersburg s'a întâlnit în Veneția cu împăratul Wilhelm al Germaniei a produs surprindere mare. Înainte de întâlnire nime nu a știut despre aceasta și nici nu presupunea nimeni, că ar fi fost luată în programul de călătorie al împăratului Wilhelm. Un diplomat crede că: principele Nichita s'a hotărât a merge la Veneția numai după răspunsul primit din partea împăratului Wilhelm la scrisoarea sa. Nichita adevărat ajungând în Triest l-a întrebat prin scrisoare pe împăratul, dacă l-ar primi ori nu?

Importanța mare însă nu se poate atribui întâlnirii.

Împăratul nici n'a fost însoțit de nici un bărbat al său de stat, pe de altă parte unei întâlniri ocazionale ca aceasta nu i-se poate atribui caracter politic.

Reformele din Macedonia. Pe baza notelor referitoare la reformele prezentate de guvernul englez cabinetele din Viena și Petersburg s'au putut înțelege în următoarea formă: Ministerul de externe austro-ungar va prezenta un contra-proiect asemenea celui rusesc, la proiectele guvernului englez.

Hill — ambasador la Berlin. Washington, 2 Aprilie. Conform înștiințării venite la seară, Hill este noul ambasador la Berlin, Beaupret, la Haaga și Spencer la Buenos-Ayres.

Conjurația dela Sebastopol. În legătură cu conjurația descoperită de curând din Sebastopol, poliția din Petersburg (ținând perchișiții la mai mulți indivizi suspecti), au deținut 120 de indivizi. Intre deșinați sunt 18 revoluționari, cari au stat în legătură cu conjurații militari.

Cu ocazia perchișiștilor și deșinerilor poliția a luat energice dispozițiuni! Poliția a provăzut atât polițiști, cât și funcționarii polițienești cu zăle de fier precum și cu trei feluri de arme. Înainte de deșinere mai mulți conjurați au putut să scape.

Fallières în St. Petersburg. Conform știrii aduse de »Echo de Paris« președintele republicii franceze Fallières înainte de călătoria sa la Stockholm va cerceta St. Petersburgul.

Boicotul mărfurilor japoneze. În Hongkong (China) din incidentul vaporului »Katsurama«, locuitorii au început să boicoteze mărfurile japoneze. Starea aceasta va fi foarte critică pentru vice regele din Hongkong neluând în considerare ordinul primit din Peking, nu este dispus a deținea pe conducătorii mișcării de boicot. La boicot se vor alătura și chinezii aflați în alte țări.

NOTĂȚI.

ARAD, 2 Aprilie n. 1008.

— Kossuth la împăratul. Ieri înainte de amiază la 11 ore, ministrul de comerțiu Kossuth Ferencz a fost primit în audiență (ascultare) de Majestatea Sa. Sfătuirea a ținut 5 sferturi de oră, în care timp Kossuth a dat seamă împăratului despre multe lucruri, ce cad în cercul lui. După consfătuire Majestatea Sa a vorbit mult cu Kossuth, despre politica de acum și alte lucruri.

Nu se știe cu siguranță despre ce a raportat Kossuth împăratului, deoarece n'a spus nimic nici chiar ziaristilor, cari îl așteptau la poarta Burgului.

Kossuth s'a reîntors la Budapesta ieri după-amiază cu trenul de 5 ore.

Afacerea băncii naționale ungrești. Comisiunea parlamentară emisă în chestia înființării băncii naționale ungrești a stabilit mai multe întrebări cu cari să se adreseze către oamenii de specialitate. Aceste sunt.

1. Pe baza cărui sistem să se înființeze banca de emisiune ungrească?
2. Cu ce capital?
3. Cum să se facă subscrierea și repartitia capitalului, ca să se îngreșască în contra unei prea mare înrâuriri a străinătății?
4. Cum să se stabilească sistemul garanției de efecte? În ce privește tezaurul, care servește de garanție, se pot acorda unele ușurări și dacă da, până la ce măsură?
5. Cu ce ramuri de operații să se ocupe banca?
6. Ce drepturi și privilegii să se acorde băncii?
7. Cum să se fixeze raporturile între bancă și stat?
8. Pe cât de lung interval să se facă banca?
9. Ce dispoziții să se ia pentru înlesnirea tranziției dela actuala stare de lucruri la cea a băncii naționale independente?

— Autonomie suspendată. Din ordianul ministrului de culte și instrucțiune publică primarul orașului Maros-Várhely, Bernál György, a suspendat autonomia comunei izraelite de acolo. Cauza pentru care s'a suspendat, este că Mandelbam președintele comunei bisericescii s'a purtat duce la indeplinire numai cu asistență polițienească.

Gewalt! vor striga »buerii« din Murăș Oșorhau!

Gewalt! — Nu va interveni cumva Europa?

— Alegere de învățător. Duminecă, în 9 Martie a. c. a fost ales învățător în comuna Marciova, protopresbiteratul Caransebeșului dl Romul Ioanovicu.

Dorim înăruului ales spor și fericire!

— Prelegere publică. Ni-se scrie: Duminecă, în 29/III n. a. c. dl învățător Ioan Roșu din Buteni a ținut o prelegere populară despre »Spiritul sau alcoolul ca cel mai primejdios dușman al omenimii« înaintea unui public număros încât nici n'a încăput în școală ci mulți ascultau de-afară prin ușe și ferestre.

Dorim să publicăm mai multe scrisori de astea.

— Dela frații din America. Din Cincinnati primim o scrisoare, pe care o publicăm aci, ca să vadă cei doritori de America ce viață amară duc emigrații de acolo.

Subscrișul rog pe on. cetitori ai foalei aceste ca să binevolască a cetii celor ce voiesc a emigra aici, în America, ca să nu mai plece în țara aceasta, deoarece toate fabricile sunt închise și lucrul s'a împușinat tare.

orice incorectitate în executare. — La dorință se trimit desemnuri porto-franco.

Cu distincă stimă:

Szentgyörgyi Oszkár.

In atențiunea parohiilor!

SZENTGYÖRGYI OSZKÁR,

pietor de firme de embleme de biserică și auritor, Marosvásárhely, Kossuth Lajos utca 26.

Săvârșește orice lucru în branșa aceasta în mod de gust frumos și trainic pe lângă garanție. Insemnez că pictarea bisericilor am studiat-o în decurs de mai mulți ani în București și în celelalte orașe mai mari ale României și așa e eschisă

Stați fraților acasă nu cheltuiți sute ca să veniți aici, deoarece sunt mil și sute de români aici în țara asta, cari sunt fără lucru. Sunt de 4—5 luni fără lucru, și umbliă bieții români zi de zi după lucru dar înzădar.

Nu știu până când va ținea mizeria aceasta, dar dupăcum zic folle engleze cred că va dura până în anul 1909.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

Și a sta un om fără lucru o jumătate de an, ziu că-l greu și poate ușor muri de foame. Volesc prin știrile astea să fac bine fraților de acasă.

gați și numai după ce au primit sume considerabile dela familie celor reșoși le-au extradat îndărăpt. Russel Sage un milionar american de curând mort temându-se de soartea aceasta, a lăsat cu graiu viu, ca corpul său să-l pună într'un cosciug (sicriu) de oțel, și să-l pună un astfel de lăcat pe care să nu-l poată deschide nimeni. Sicriul s'a gătat și cântărește 3000 de kilograme fiind legat în peste douăzeci de locuri de o placă de oțel care se află în fundamentul boltei. Afară de aceasta este provăzută cu un curent electric, care la moment dă de știre păzitorului cimiterului îndatăce se atinge cineva de cosciug.

— Dare de seamă și mulțămire publică.
Cu ocazia petrecerii urmată de dans, aranjată de »Reuniunea rom. de lectură din Bocșa-română« în 24 Februarie (8 Martie) 1908, au binevoit a contribui următorii: Ioan Balassa inspector al soc. căil fer. Bocșa-rom. 920 cor., dr. Valeriu Laslo medic Bocșa-rom. 440 cor., dr. Fedor Teimer avocat Bocșa-mont. 4 cor., Iuliu Crina comerciant Bocșa-rom. 360 cor., Féyhalmi Árpád farmacist Bocșa-rom. 340 cor., Petru Bogla jude com. Bocșa-rom. 240 cor. Miron Popoviciu inv. Bocșa-rom. 2 cor., Ieremia Furlugian comerciant Bocșa-rom. 2 cor., Ioan Vuc com. Bocșa-rom. 180 cor., Weinbeiger Lajos oficiant al soc. căil ferate Bocșa-rom. 140 cor., Grigoriu Draghici notar Bocșa-rom., 120 cor., Ioan Sperneac vice-notar Soceni 120 cor., Const. Oance Bosioc econom Bocșa-rom. 120 cor., Alois Hörl Bocșa-rom. 1 cor., Iancu Belea codrean Bocșa-rom. 1 cor., Stefan Kujak 1 cor., Iancu Ișfan Stan paroh gr. or. rom. Bocșa-rom. 40 fil., Aurel Belea Bocșa-rom. 40 fil., Petru Vuc cand. de preot Bocșa-rom. 20 fil., Ion Gradjel Bocșa-rom. 20 fil., Ion Mișuța Bocșa-rom. 20 fil., I. I. Lager prim forestier Királykegye 20 fil. — tuturor onorațiilor contribuitoari li se aduce și pe această cale cele mai sincere mulțămiri. *Bocșa-română*, 15 Martie v. 1908. *Iuliu Crina* președintele reuniunii.

— Atragem atenținea on. cetitor asupra anunțului din Sibiu, și recomandăm susnumita firmă ca cea mai solidă și punctuală, care principile ei de comerț.

— Tipăriturile necesare învățătorilor precum: »Protocolul de dotațiune«, »Evidența plătirii salariilor învățătorilor și tipăriturile de înștiințare către inspecția școlară« conform § 10 din Instrucțiunea ministerială referitor la salariile învățătorilor se află de vânzare în tipografia diecezană din Arad. Pentru o școală se cere în total circa 18 coale a căror preț e 1 cor. + 30 fil., pentru expedare.

— Nu mai e păr cărunt. »TINCTOL« (Marca 232) e idealul unui mijloc de a vopsi părul, care dă părului cărunt de pe cap și barbei peste câteva minute luciul părului tinăr și culoarea naturală avută, blondă, blondă închis, brunetă sau neagră.

»TINCTOL« este un preparat absolut nesticăcios, constă dintr'un singur lichid și folosirea e nu se poate mai simplă. Cu un piepten des înmuiat în acest lichid se piaptână părul și culoarea părului e dată, care rămâne permanent în câteva minute uscându-se pe păr.

La comanda se roagă indicarea culorii cerute. Prețul unei sticle cu descrierea folosirii în 4 limbi este 3 coroane.

Se capătă la fabricantul Friedrich Radda, farmacist în Pancsova, Ungaria-de-sud.

Magazină permanentă la Jos. von Török, farmacist în Budapesta, König utca.

Dela judscătorii.

§ Osânde politice. Curia a desbătut ieri sub prezidenția lui Tarnai János, recursul de nulitate al doamnei slovace *Margareta Sipos*, din Rosenberg, osândită de curtea cu jurați la patru luni temniță pentru că într'un articol de ziar a preamărit pe martirii slovaci.

Curia a nimicit sentința curții cu jurați, reducând osânda la 100 cor. amendă.

— Redactorul responsabil al ziarului socialist »Társadalmi Foradalom« a fos osândit ieri din partea curții cu jurați la opt luni temniță de stat pentru pretinsă agitație în contra armatei.

Trecuse un interval de două săptămâni în care nu înregistrasem nici un caz de condamnare de felul acestora.

POEZII POPORALE.

Culese de *Ioan Barz*, (Cintelu.)
Cucuruz măndru rănt
Câte boale m'or bolit,
De toate m'am mântuit,
Dar de boala ce-o bolesc
N'am cap să mă mântulesc,
Că rea boala-s friguriile
Da, mai rele-s dragostile,
De friguri omul slăbește
De dragoste nebunește.

Foale verde de pe baltă
Dragi-am mai fost măndro odată,
Cucuruz măndru săpat
Dragi-am fost și ne-am lăsat,
Măndruța s'o depărtat
Într'o margine de sat,
Eu departe tu departe
Patru uliți ne desparte.

Frunză verde de bujor
Bată-l foc și pe dor
Până lumea nu mă 'nsor,
Dacă n'am fost norocos
Să mă placă ce-l frumos.

Frunză verde arsă 'a foc
Cel frumos n'are noroc,
Și-a mea mândră-a fost frumoasă
Dar de noroc n'a avut hasnă,
C'a lăcomit la moșie
Și la traiu rău pe vecie,
Traiul tău și cu năcaz
Și cu lacrimi pe obraz
Din obrazul tău cel alb
Curg lacrimile și reag.

Mult mă mir mândră de tine
Cum te-ai ferit tu de mine
Și n'ai dobândit mai bine.

Mori mândră să mor și eu
Să ne facă-un copârșeu
Unu mie, unu ție
Să ne 'ngroape pe vecie.

Iși fac de cap.

— *Sentința dela 1 Aprilie a Dietei.* —

— Prin telefon. —

Presidiază Iusth.

Dintre deputații naționali prezenți: Maniu, Vaida, Vlad, Oncu, Brediceanu, Novacu, Petroviciu, Lucaciu, Goldiș, Suciu, Pop, Damian, Biahio, Bella, Hodza, Ivanka, Szkićsák și Manojlovits.

La ordinea zilei art. I.

Se fac mai multe propuneri din partea opoziției.

Lucaciu face o propunere de amânare.

Maniu face alte două propuneri

Mérey, Lengyel și Hoffmann fac asemenea propuneri.

În jurul punerii întrebării se naște mare discuție, iau cuvântul Vlad, Pop, Hodja, Szkićsák și Ivanka.

Acesta din urmă este amenințat cu luarea cuvântului.

Președintele spune, că se începe votarea asupra articolului I.

Vlad și Maniu sar deodată la cuvânt.

Majoritatea vociferează.

Se naște un sgomot și o furtună colosală.

Vlad și Maniu cer cetirea proiectelor.

Președintele nu la ie cererea în seamă și orânduiește votarea dupăcum urmează:

1. Asupra proiectului de amânare alui Lucaciu;

Proiectul cade.

2. Asupra tuturor proiectelor înaintate de opoziție.

Cad și acestea.

O peoteasă văduvă, din familie bună, care se pricepe la fierț și la ale casei se recomanda de îngrijitoare bonne, ori econoamă la un domn, preot, sau învățator mai în etate, pe lângă remunerație modestă. A se adresa la administrația ziarului.

Se află de vânzare trunchiuri din lemn de frasin pentru rotari.

Care voesc a cumpără să se adreseze la **DIMITRIE IGRIȘAN** R. Pécska Nr. 579. Tot aici să capătă și lemn de foc în stânjini.

Cea mai mare și mai ieftină firmă de grădinarit din țară.

200,000 bucăți de ultoi de viie, 200,000 bucăți riparia, 100,000 bucăți pomi frumoși cu coroanăi 200,000 bucăți trandafiri nobili, 100,000 bucăți arbori de lux și cireși de lux se pot căpăta cu un preț fabulos de ieftin, catalog de specii și prețuri se trimit gratuit și porto franco, — firma **Váradvelencei műkertészeti és rozsatelep** Nagyváradon.

Cel mai potrivit timp de sămănat.

Pentru sămănăturile de primăvară

recomandăm semințele sigilate din partea controliei de semințe a statului.

Semințe de lucernă, trifoi roșu, trifoi alb, trifoi svedian, trifoi de hemei, trifoi incarnat, trifoi de rouă, trifoi cu păstae și diferite semințe de iarbă, napi de nutreț din Germania de nord, semințe de in.

Cucuruzregina Prairiei, Cinquantino, semințe de cele mai valoroase legume și de flori, puternică și veritabilă, curată. Ceară de pomi, treisterafia, treiste cu fiavă, troicare nichelate și foarfeci de animale cu prețuri ieftine.

Comandele din afară se îndeplinesc prompt și exact.

Catalog de prețuri ilustrat porto-franco.

Hala de vândut și economiei de pământ. (Bezirksvereins).

Sibiu (Nagyszeben).

Cum sameni așa seceri.

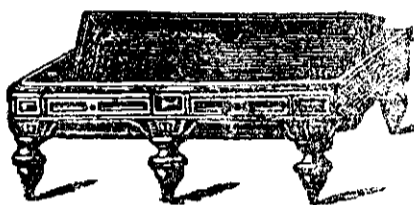
Cântarea înaltă sufletul!

GEORGE DIMA: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut la

H. ZEIDNER în Brașov. Catalog gratuit! În aceeași librărie este un sortiment bogat în cărți literare românești, de utensilii pentru scris și desen, deposit de hârtie, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

DÓSA FARKAS

fabricant de biliard în Cluj, Kolozsvár, Mátyás király-tér nr. 3.

Deposit de biliard gata. Pregătesc mese de biliard și le re-parez atât imediat. Țin în depozit **bastoane de biliard** (daco) chiulele de biliard de **bansolin și फिल्डे**, (os de elefant), apoi: **cretă, piele de biliard, lipici** și ori-ce alte lucruri trebuincioase.

Primesc tot felul de lucrări de instalare pentru **cafenele, cofetării și locuințe.**

Celce dorește a avea

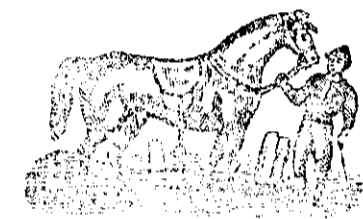
RACHIE

ieftină, **FĂRĂ CĂZAN**

acela să-și procure dela comerciantul **Radovan Popovits, în Ujvidék,**

CARTEA din care poate învăța cum să facă toate răchiurile și cum manipularea vinurilor. **Prețul acestei cărți e 6 cor.** Tot așa vând materialul necesar cu prag cu tot. **Prețul pentru 100 litre 8 cor.**

Merzai Kálmán curelar și Nagyvárad, Szt. János utca 48.

Hamuri, șele, instrumente trebuincioase pentru călărit, drum și vânat, frâne și bicicuri, procovițe pentru cai fine și ieftine, giamantane de călătorie, geante de piele, portomonicie, în mare asortiment.

Prețuri ieftine. Dresări se efeptuesc în mod grabnic și prompt.

«BERLIȘTEANA» asociațiune de ajutorare în Berliște.

CONVOCARE.

Domnii membrii ai asociațiunii de ajutorare «BERLIȘTEANA» din comuna Berliște, sunt prin aceasta convocați în senzul § ului 26 din statute la a

VI-a adunare generală ordinară

care se va ținea în Berliște la 5 Aprilie 1908 la 2 ore după amiază în localul asociațiunii.

La caz că nu să va întruni numărul membrilor recerut, în senzul §-lui 32 din statute adunarea generală se va ținea în 12 Aprilie 1908 la 2 ore după amiază, cu următoarele:

Obiecte:

1. Raportul direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Primirea bilanțului pe anul 1907 și darea absolutului.
4. Perderea din capital.
5. Liquidarea «Asociațiunii Berlișteana» în senzul §-lui 56 din statute.
6. Eventual alegerea membrilor în direcțiune.
7. Alegerea membrilor în comitetul de supraveghere.
8. Diverse propuneri.
9. Esmiterea alor 2 membrii pentru verificarea procesului verbal.

Berliște, din ședința consiliului comuna ținută la 23 Martie 1908.

Direcțiunea.

Incheierea socoților

a „Berliștenei“ asociațiune de ajutorare în Berliște pe anul 1907-

Activa		CONTUL BILANȚULUI		Pasiva.	
Cassa în număr	41 32	Capital de acții	2720		
Inventarul marfei	1917 12	Fond de rezervă	741	52	
Spese de fondare	50	Dividendă neridicată	551	63	
Mobilier	153 67	Contrib. erar. și comunală	346	29	
Pretensiuni intabulate	2435 29	Diverse Creditori	1508	16	
Diverse Debitori	1078 28				
Perdere	181 94				
	5867 60		5867	60	

Spese.		CONTUL PROFIT și PERDERE.		Venite.	
Salare	493 60	Venite dela maria	844		
Chirie	240 06	Perdere	181	94	
Darea de trafică	7				
Diverse spese	285 28				
	1025 94		1025	94	

Berliște, la 31 Decembre 1907.

Stefan Pervulovici m. p. cassar.

Nistor Seracin m. p. comerciant.

Ioan Bosioc m. p.

In tipografia diecezană din Arad str. Batthyányi Nr. 2.

au apărut și se află de vânzare

atât în numita tipografie cât și la:

- Librăria arhidiecezană Sibiu.
- Librăria A. Mureșan Brașov.
- Librăria I. Ciureu Brașov.
- Librăria diecezană Caransebeș.
- Librăria Nemes Kálmán. Lugos (Lugoj).

următoarele compozițiuni muzicale:

Cântări bisericesti pentru slujbe ocazionale din Moitvelnic (Evhologiu) ș. a., aranjate pe note de Trifon Lugojan, prof. de muzică și cântare. — Prețul 8 cor.

De ducă... Cor bărbătesc pe motiv popular de Trifon Lugojan. Prețul 1 coroană.

Negruța cor mixt cu soli de Ioan Vidu. — Prețul 1.50.

Coasa Melodie populară. Prelucrare și arm. de I. Vidu. — 1 cor.

Logojana pentru o voce și pian de Ioan Vidu. — Prețul 1 cor. 50 fil.

Sárga János

:: argintar și pregătitori de obiecte artistice ::

Xolozvárt Mátyás király-tér: 12—13.

Telefon nr. 354. Telefon nr. 354.

Mari deposit în obiecte de biserică, obiecte de argint ciastornice. Bijuterii specialități engleze și franceze ș. a.

Plătire în rate favorabile.

Catalog ilustrat de prețuri gratuit și porto francó.

CORNEL N. DEMETER

FARMACIST ÎN SZÁSZVÁROS.

PREPARATE ECONOMICE.

Prav pentru îngrășarea vitelor cornute, porcilor și a cailor. Vacile dau prin întrebuințarea pravului acestuia, lapte mai mult și mai bun. De mare însemnătate este pentru ori-care econom a întrebuința acest prav de îngrășare, căci prin aceasta să urcă valoarea — adică prețul vitelor, porcilor și a cailor. Prețul este 60 fileri.

Moartea cloșanilor și a șoarecilor. Un prav sigur pentru stăpîrea acestora. Prețul 60 fileri.

Prav pentru ouatul găinilor. Prin întrebuințarea acestuia, găinile ouă mai mult ca de comun, — chiar și în timp de iarnă — pe când altcum nu ne ouă, sau foarte puțin. Prețul 30 fileri.

Unsoare galbină pentru păduchi la vite. Știut este, că vitele și porcii suferă mult de mâncărimea păduchilor, prin care mâncărime sunt reținuți în îngrășarea și dezvoltarea lor, — ba chiar slăbindu-i, astfel în cât în loc de a li-să ridica prețul, chiar perd din valoare. De-aceea fiecare econom să întrebuințeze această unsoare, căreia îi e prețul 20 și 40 fileri. Cu unsoarea aceasta e de a unge vitele și porcii. Și la oameni să întrebuințeze cu efect sigur. Are favorul că nu murdărește ca alte unsoari pentru păduchi.

Instrucțiuni.

Extracte pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și altor beuturi. Cine voiește a-si prepara rum, liqueuri și alte beuturi foarte bune și ieftine să întrebuințeze aceste extracte. Prețul pentru a prepara 1 litră costă 40 fil. din oricare beutură.

Rum de beut	Rachiu de drojdie	Extracte de liquer
Rum fin pentru theș	Beutură dulce de vișine	Allasch
Șlivovița: 4 deci spirt curat, 6 deci apă și de 40 fil. extract de șlivovița	Beutură amaricanta de Alpi, Borovicica	Liquer de Pere
	Rachiu de bucate	Liquer de Cireșe
	Rachiu de prune	Liquer de Marasquino
		Liquer de Vanille

Thee foarte fină! Pachet cu 20 fil., 1 cor. și 2 cor. Kilogramul cu 3, 10 și 20 coroane.

Syrup de zmeura. Curat numai din suc de smeură de munte, preparat cu zahăr rafinat. Un colț postal de 5 Kgr. 6 cor. 50 fileri.

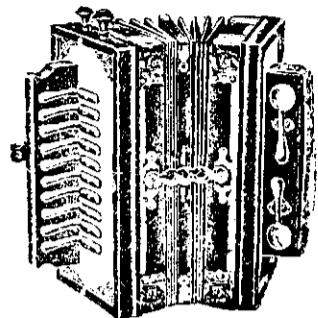
Din mâna primă din fabrică se poate târgui mai ieftin și mai bine. Prima fabrică de instrumente muzicale din Ungaria aranjată cu putere electrică.

Stowasser J.

Fabricantul de instrumente muzicale al curții ces. reg., furnisorul armatei inventatorul buciului Rákoczi perfecționat.

Budapest, II., Lánchid-u. 5. — Fabrica II., Óntóház-u 3.

Își recomandă instrumentele muzicale de aramă, lemn, și de alamă și diferitele instrumente cu coarde fabricații proprii. **Harmonice** cu tonuri tari și traionice dela 2, 2-50, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 fl. în sus. Modele speciale în harmonice cu tonul de oțel pentru orchestră. **Furnisez** toate instrumentele de alamă pentru orchestră, cu prețuri moderate și condiții de privilegiu. Recu-

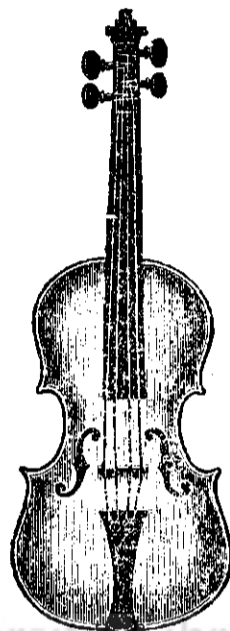
noscute de cele mai bune instrumente de alamă, fiind furnizorul armatei și al orchestrelor militare.

Vioare de școală cu arc și toc poleit dela 5 fl. 50 cr. în sus. Vioare dela 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 fl. în sus. Asortiment bogat în vioare excelente noi și vechi și gurdune. Surdină, invenția cea mai nouă, care aplicată la orice vioară sau gurdună, îi dă un ton mai tare și mai plăcut.

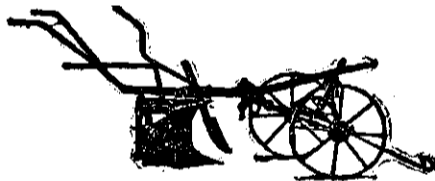
Harmonii cele mai bune fabricații din lumea dudu sistem american și European, pentru școlii și biserici, dela 70 fl. în sus.

Buciumul Rákoczi, cu școală, cu acompaniament de pian dela 35 fl. în sus. Repararea tuturor instrumentelor, cu punctualitate de experți și prețuri ieftine, pe lângă garanție. — Catalog ilustrat de prețuri pentru fiecare instrument, la dorință gratuit și porto-franco.

Transport angro și în detail.

Cultivatorul Federzahn alui Ve ntzki e regele tuturor mașinilor moderne de arat.

Pluguri deosebite sisteme, părți ale plugului, pe urmă tot felul de mașini de câmp. Mașina de mână pentru grâu, orz, sămânță de in, mazăre și sămânță de trifoi, e în forma vechiului cu reproducerea americană cu inovătură.

Instrumente pentru vite.

- Verigi de bul** 313/1
- 1704 cu surub K — 32
- 313|1 în forma cleștelor K — 52
- In forma cleștelor, săurite K 2-20.
- Foarfece de vite bronzate**
- Clește pentru botul porcilor**
- 1 bucată K — 70
- Rapid Perfect** K 3-70 și K 3-40.
- Verigi separate 100 bucăți K — 60
- Foarfece de cai** Fabricat parisian renumit K 4.60.
- Nr. 7
- La dorință descriere exactă cu prețul. —
- Pentru comandă:

Tevi de grumazi contra timpantei pentru vitei K 6-80, pentru vite K 6-80, pentru vite K 6-90.

Carol F. Jickeli

SIBIU.

ALBA-IULIA.